

Obsah

Předmluva ke druhému vydání	1
1 Úvod	2
2 Vybrané příznaky vnitřních chorob	5
2.1 Bolest	5
2.2 Bolest na hrudi	6
2.3 Chronická bolest břicha	8
2.3.1 Funkční poruchy (dyspepsie).	9
2.3.2 Organická onemocnění	9
2.3.3 Závěry pro praxi	11
2.4 Poruchy vědomí	11
2.4.1 Kvantitativní poruchy vědomí	11
2.4.2 Kvalitativní poruchy vědomí	15
2.5 Dušnost	16
2.6 Masivní krvácení z trávicí trubice	17
2.6.1 Masivní krvácení z horní části trávicí trubice	17
2.6.2 Masivní krvácení z dolní části trávicí trubice	21
2.7 Dyspepsie	24
2.8 Teploty nejasného původu	24
3 Šok a kardiopulmonální resuscitace	29
3.1 Oběhové šokové stavy	29
3.2 Kardiopulmonální resuscitace	34
3.2.1 Základní KPR dospělých	35
3.2.2 Rozšířená KPR dospělých	38
3.2.3 Kontraindikace a ukončení KPR	41
3.2.4 KPR dětí	41
4 Kardiologie	43
4.1 Vyšetřovací metody v kardiologii	43
4.1.1 Elektrokardiografie (EKG)	43
4.1.2 Echokardiografie	45
4.1.3 Metody nukleární medicíny	48
4.1.4 Katetrizační metody	52
4.1.5 Počítačová tomografie a magnetická rezonance	57
4.2 Ateroskleróza a rizikové faktory	61
4.2.1 Zánět a ateroskleróza	61
4.2.2 Patologie aterosklerotické léze	62
4.2.3 Rizikové faktory aterosklerózy	65
4.2.4 Subklinická ateroskleróza	69
4.2.5 Význam rizikových faktorů a jejich ovlivnění	69
4.3 Ischemická choroba srdeční	69
4.3.1 Akutní koronární syndrom	69
4.3.2 Chronická ICHS	79

4.4	Srdeční selhání	83
4.4.1	Akutní levostranné srdeční selhání	85
4.4.2	Chronické levostranné srdeční selhání	88
4.4.3	Akutní pravostranné srdeční selhání	96
4.4.4	Chronické pravostranné srdeční selhání	97
4.4.5	Hyperkinetické srdeční selhání.	98
4.5	Poruchy srdečního rytmu	98
4.5.1	Bradyarytmie	102
4.5.2	Tachyarytmie	105
4.6	Chlopenní vady	116
4.6.1	Stenóza aortální chlopně	116
4.6.2	Insuficience aortální chlopně	118
4.6.3	Stenóza mitrální chlopně	119
4.6.4	Insuficience mitrální chlopně	120
4.6.5	Onemocnění pravostranných chlopní.	121
4.6.6	Infekční endokarditida	122
4.7	Vrozené vývojové vady srdce v dospělosti.	124
4.7.1	Základní mechanismy fetální cirkulace	124
4.7.2	Necyanotické vrozené vývojové vady srdce.	125
4.7.3	Cyanotické vrozené vývojové vady srdce	127
4.7.4	Koarktace aorty.	128
4.8	Onemocnění myokardu a perikardu.	130
4.8.1	Kardiomyopatie	130
4.8.2	Myokarditidy	134
4.8.3	Onemocnění perikardu	135
4.8.4	Nádory srdce	138
4.9	Chronická plicní hypertenze	138
4.9.1	Plicní arteriální hypertenze	141
4.9.2	Plicní hypertenze u srdečních onemocnění.	142
4.9.3	Plicní hypertenze u respiračních onemocnění	143
4.9.4	Chronická tromboembolická plicní hypertenze	143
5	Arteriální hypertenze	145
5.1	Sekundární hypertenze	158
5.1.1	Endokrinní hypertenze	158
5.1.2	Hypertenze u syndromu spánkové apnoe.	162
5.1.3	Neurogenní hypertenze	163
5.1.4	Hypertenze vyvolaná léky.	163
6	Cévní mozkové příhody	164
6.1	Klinický obraz CMP	164
6.2	Organizace péče o pacienty s CMP v ČR	168
6.3	Ischemická CMP	169
6.4	Intracerebrální krvácení.	174
6.5	Subarachnoidální krvácení	175
6.6	Cerebrální venózní trombóza.	177
6.7	Rehabilitace po CMP	177
6.8	CMP v péči internisty	178
7	Angiologie	181
7.1	Diagnostika onemocnění tepen	181
7.2	Ischemická choroba dolních končetin.	188

7.3	Akutní končetinová ischemie	192
7.4	Chronická kritická končetinová ischemie	196
7.5	Disekce aorty	198
7.6	Aneuryzma břišní aorty	203
7.7	Arteriální aneuryzmata.	205
7.8	Kompresivní syndrom arteria poplitea (entrapment syndrom) a cystická degenerace adventicie	207
7.9	Kompresivní syndrom truncus coeliacus	208
7.10	Viscerální ischemie.	209
7.11	Onemocnění renálních tepen	211
7.12	Syndrom horní hrudní apertury	214
7.13	Thrombangiitis obliterans (Buergerova choroba)	215
7.14	Raynaudův fenomén	217
7.15	Vazoneurózy.	218
7.16	Diagnostika onemocnění žilního systému	220
7.17	Trombembolická nemoc – flebotrombóza a plicní embolie	222
	7.17.1 Flebotrombóza	222
	7.17.2 Plicní embolie	226
7.18	Varixy dolních končetin a chronická žilní insuficience	231
7.19	Žilní záněty	234
7.20	Lymfedém	235
8	Metabolismus.	238
8.1	Diabetes mellitus	238
	8.1.1 Diabetes mellitus 1. typu	248
	8.1.2 Diabetes mellitus 2. typu	253
	8.1.3 Další typy diabetu	258
	8.1.4 Akutní komplikace diabetu	259
	8.1.5 Pozdní komplikace diabetu	262
	8.1.6 Praktické otázky léčby diabetu	267
8.2	Hyperlipoproteinemie a dyslipidémie	272
8.3	Obezita	281
8.4	Metabolický syndrom	291
8.5	Poruchy výživy a základy nutriční podpory	296
	8.5.1 Podvýživa	296
	8.5.2 Poruchy z nedostatku nebo nadbytku vitaminů a stopových prvků	300
	8.5.3 Základy nutriční podpory	302
	8.5.4 Péče o vnitřní prostředí	312
	8.5.5 Základy dietního systému.	314
8.6	Metabolické osteopatie.	317
	8.6.1 Osteoporóza.	317
	8.6.2 Osteomalacie	325
	8.6.3 Pagetova choroba	328
	8.6.4 Vzácnější metabolické osteopatie	329
8.7	Porfýrie.	330
	8.7.1 Erythropoetické porfýrie	330
	8.7.2 Hepatální porfýrie	330
9	Endokrinologie.	333
9.1	Definice a základní principy endokrinologie	333

9.2	Onemocnění hypotalamo-hypofyzárního systému	335
9.2.1	Onemocnění hypotalamu	335
9.2.2	Onemocnění adenohipofýzy	336
9.2.3	Onemocnění neurohipofýzy	345
9.2.4	Syndrom prázdného sedla	347
9.3	Onemocnění štítné žlázy	347
9.3.1	Hypotyreóza (myxedém)	347
9.3.2	Hypertyreóza	350
9.3.3	Záněty štítné žlázy	352
9.3.4	Uzly štítné žlázy	354
9.3.5	Karcinom štítné žlázy	355
9.3.6	Struma	357
9.4	Onemocnění příštítných tělísek	359
9.4.1	Primární hyperparatyreóza	359
9.4.2	Sekundární a terciární hyperparatyreóza	361
9.4.3	Hypoparatyreóza	361
9.5	Onemocnění nadledvin	362
9.5.1	Onemocnění kůry nadledvin	362
9.5.2	Onemocnění dřene nadledvin	369
9.5.3	Incidentalomy nadledvin	369
9.6	Onemocnění mužských pohlavních žláz	371
9.6.1	Mužský hypogonadismus	371
9.6.2	Klinefelterův syndrom	372
9.6.3	Kryptorchismus	373
9.6.4	Nádory varlat	373
9.6.5	Gynekomastie	374
9.7	Onemocnění ženských pohlavních žláz	375
9.7.1	Ženský hypogonadismus	375
9.7.2	Poruchy menstruačního cyklu	375
9.7.3	Syndrom polycystických ovarií	377
9.7.4	Turnerův syndrom	378
9.8	Endokrinně aktivní tumory gastrointestinálního traktu	379
9.8.1	Karcinoid	379
9.8.2	Inzulinom	380
9.8.3	Gastrinom	381
9.8.4	Ostatní endokrinně aktivní tumory gastrointestinálního traktu	381
9.9	Polyglandulární syndromy	382
9.9.1	Autoimunitní polyglandulární syndromy	382
9.9.2	Syndromy mnohočetné endokrinní neoplazie (MEN)	384
9.9.3	Ostatní polyglandulární syndromy	385
9.10	Dynamické testy v endokrinologii	385
10	Gastroenterologie	387
10.1	Nemoci jícnu	387
10.1.1	Anatomické a fyziologické poznámky	387
10.1.2	Vrozené a získané strukturální odchylky	387
10.1.3	Poruchy motility jícnu	389
10.1.4	Refluxní choroba jícnu	391
10.1.5	Záněty jícnu	395
10.1.6	Poškození jícnu toxickými látkami a traumaty	396
10.1.7	Nádory jícnu	396
10.2	Nemoci žaludku a duodena	398
10.2.1	Anatomické a fyziologické poznámky	398

10.2.2	Peptický vřed žaludku a duodena	399
10.2.3	Gastritidy a gastropatie	403
10.2.4	Nádory žaludku	408
10.2.5	Bezoáry a cizí tělesa	411
10.2.6	Funkční žaludeční poruchy	411
10.3	Onemocnění tenkého střeva	412
10.3.1	Anatomické a fyziologické poznámky	412
10.3.2	Malabsorpční syndrom	413
10.3.3	Celiakie	417
10.3.4	Divertikly tenkého střeva	421
10.3.5	Nádory tenkého střeva	421
10.4	Onemocnění tlustého střeva	422
10.4.1	Anatomické a fyziologické poznámky	422
10.4.2	Funkční poruchy tlustého střeva	423
10.4.3	Divertikulární choroba	426
10.4.4	Idiopatické střevní záněty	428
10.4.5	Neinfekční záněty tlustého střeva	433
10.4.6	Infekčně podmíněné záněty tlustého střeva	435
10.4.7	Hereditární nepolypózní a polypózní syndromy tlustého a tenkého střeva	437
10.4.8	Nádory tlustého střeva	439
10.4.9	Choroby řitě a konečníku	444
10.5	Nemoci slinivky břišní	447
10.5.1	Vrozené vývojové vady	447
10.5.2	Akutní pankreatitida	447
10.5.3	Chronická pankreatitida	450
10.5.4	Karcinom pankreatu	452
10.5.5	Neuroendokrinní nádory (NET) pankreatu	454
10.6	Nemoci žlučníku a žlučových cest	454
10.6.1	Cholelitiáza	455
10.6.2	Akalkulózní cholecystitida	458
10.6.3	Cholangitidy	458
10.6.4	Nádory žlučníku a žlučových cest	459
10.6.5	Onemocnění Vaterovy papily	461
10.7	Onemocnění jater	462
10.7.1	Laboratorní vyšetření	462
10.7.2	Ikterus	464
10.7.3	Cholestáza	465
10.7.4	Akutní selhání jater	465
10.7.5	Chronické hepatitidy	467
10.7.6	Alkoholické jaterní poškození	469
10.7.7	Nealkoholická steatóza a steatohepatitida	470
10.7.8	Cirhóza jater	470
10.7.9	Portální hypertenze	473
10.7.10	Komplikace portální hypertenze	475
10.7.11	Cévní onemocnění jater	478
10.7.12	Bakteriální jaterní onemocnění	479
10.7.13	Metabolické nemoci jater	480
10.7.14	Toxická a poléková poškození jaterní	481
10.7.15	Nádory a cysty jater	482
10.7.16	Transplantace jaterní	483
10.7.17	Játra a těhotenství	484
10.8	Diferenciální diagnostika dyspeptického syndromu	485

10.9	Diferenciální diagnostika chronických bolestí břicha	490
10.10	Krvácení do zažívacího traktu	492
11	Pneumologie	495
11.1	Zánětlivá onemocnění dolních dýchacích cest	495
11.1.1	Akutní tracheobronchitida	496
11.1.2	Chronická obstrukční plicní nemoc – CHOPN	497
11.1.3	Asthma bronchiale	506
11.1.4	Bronchiektazie	513
11.1.5	Bronchiolitidy	514
11.2	Zánětlivá onemocnění plic	516
11.2.1	Infekční pneumonie	516
11.2.2	Neinfekční záněty plic	521
11.2.3	Plicní absces	523
11.3	Tuberkulóza a jiné mykobakteriózy	524
11.3.1	Tuberkulóza	524
11.3.2	Netuberkulózní mykobakteriózy	528
11.4	Intersticiální plicní procesy	530
11.4.1	Idiopatické intersticiální pneumonie	531
11.4.2	Sarkoidóza a jiné plicní granulomatózy	533
11.4.3	Exogenní poškození intersticia	537
11.4.4	Postižení plic u systémových onemocnění	539
11.4.5	Vzácné intersticiální plicní procesy	540
11.5	Nádory plic a průdušek	541
11.5.1	Karcinom plic	541
11.5.2	Jiné nádory plic a průdušek	549
11.5.3	Sekundární nádory plic	550
11.6	Onemocnění pleury	550
11.6.1	Pleuritida	550
11.6.2	Pleurální výpotek	552
11.6.3	Pneumothorax	554
11.6.4	Nádory pleury	556
11.7	Onemocnění mediastina	557
11.7.1	Nádory mediastina	557
11.7.2	Záněty mediastina	559
11.8	Syndrom spánkové apnoe a hypoventilace	560
11.8.1	Syndrom spánkové apnoe	561
11.8.2	Hypoventilační syndromy	562
11.9	Respirační insuficience	563
11.10	Vrozená onemocnění plic	567
11.10.1	Vývojové vady	567
11.11	Transplantace plic	568
11.11.1	Jednostranná a oboustranná transplantace plic	568
11.11.2	Transplantace srdce a plic	568
12	Nefrologie	570
12.1	Nemoci glomerulů	572
12.1.1	Nefrotický syndrom	574
12.1.2	Akutní poststreptokoková glomerulonefritida	576
12.1.3	Rychle progredující glomerulonefritidy	577
12.1.4	Chronické glomerulopatie	579
12.1.5	Renální a renovaskulární hypertenze	584

12.2	Vrozená onemocnění ledvin	586
12.3	Infekce močových cest	589
12.4	Tubulointerstiální nefritidy	592
12.5	Urolitiáza	594
12.6	Obstrukce močových cest	595
12.7	Nádory ledvin	596
12.8	Nemoci ledvin v těhotenství	598
12.9	Akutní selhání ledvin	599
12.10	Chronické selhání ledvin	603
13	Poruchy vnitřního prostředí	612
13.1	Poruchy elektrolytové homeostázy	612
13.1.1	Hyponatremie	612
13.1.2	Hypernatremie	614
13.1.3	Hypokalemie	614
13.1.4	Hyperkalemie	615
13.1.5	Hyperkalcemie	616
13.1.6	Hypokalcemie	618
13.1.7	Hyperfosfatemie	619
13.1.8	Hypofosfatemie	619
13.1.9	Hypomagnezemie	620
13.1.10	Hypermagnezemie	620
13.2	Poruchy acidobazické rovnováhy	621
13.2.1	Metabolická acidóza	621
13.2.2	Metabolická alkalóza	622
13.2.3	Respirační acidóza	623
13.2.4	Respirační alkalóza	623
13.3	Poruchy hydratace	624
13.3.1	Dehydratace	624
13.3.2	Hyperhydratace	625
14	Revmatologie	626
14.1	Přístup k nemocnému s revmatickým onemocněním	626
14.2	Vyšetření v revmatologii	627
14.2.1	Anamnéza a fyzikální vyšetření	627
14.3	Revmatoidní artritida a juvenilní idiopatická artritida	629
14.3.1	Revmatoidní artritida	629
14.3.2	Juvenilní idiopatická artritida	636
14.4	Psoriatická artritida	637
14.5	Infekce a artritidy	639
14.5.1	Infekční artritidy	639
14.5.2	Artritidy asociované s infekcí	640
14.6	Reaktivní artritidy	642
14.7	Spondyloartritidy	645
14.8	Enteropatické artritidy	649
14.9	Systémový lupus erythematoses	650
14.10	Sjögrenův syndrom	653
14.11	Systémová sklerodermie	653
14.12	Sarkoidóza	655
14.13	Amyloidóza	656

14.14	Idiopatické zánětlivé myopatie	657
14.15	Systémové vaskulitidy	658
14.15.1	Vaskulitidy velkých tepen	659
14.15.2	Vaskulitidy středních tepen	664
14.15.3	Vaskulitidy malých tepen	665
14.16	Osteoartróza	668
14.17	Artropatie indukované krystaly	670
14.18	Mimokloubní revmatismus	674
14.19	Paraneoplastické syndromy	676
14.20	Kloubní syndromy při endokrinopatiích	676
15	Klinická imunologie a alergologie	678
15.1	Nemoci z poruch funkce imunity	678
15.2	Imunopatologické reakce	679
15.3	Imunodeficience	680
15.3.1	Primární imunodeficience	681
15.3.2	Sekundární imunodeficience	683
15.4	Autoimunitní onemocnění	686
15.4.1	Přehled autoimunitních onemocnění	692
15.5	Alergie	695
15.5.1	Přehled jednotlivých alergických onemocnění	699
16	Hematologie	705
16.1	Úvod a vyšetřovací metody	705
16.2	Poruchy erytrocytů	706
16.2.1	Anémie	706
16.2.2	Zvýšený počet erytrocytů	724
16.3	Poruchy leukocytů	725
16.3.1	Početní odchylky leukocytů	725
16.3.2	Kvalitativní odchylky leukocytů	725
16.4	Nádorová onemocnění krvetvorby	726
16.4.1	Myeloproliferativní choroby	726
16.4.2	Akutní leukemie	733
16.4.3	Nádorová lymfoproliferativní onemocnění	738
16.4.4	Nádory z histiocytárních a dendritických buněk	764
16.5	Poruchy koagulace a hemostázy	764
16.5.1	Krvácivé stavy z destičkových příčin	764
16.5.2	Krvácivé stavy z cévních příčin	769
16.5.3	Krvácivé stavy z poruch plazmatické koagulace	770
16.5.4	Trombofilní stavy	777
16.6	Hemoterapie	780
16.6.1	Imunohematologie	780
16.6.2	Účelná hemoterapie	783
16.6.3	Terapeutické hemaferézy	789
16.6.4	Sběr krevních buněk	789
17	Vybrané kapitoly...	791
17.1	Vybrané kapitoly z klinické onkologie	791
17.1.1	Komunikace s onkologickým pacientem	792
17.1.2	Epidemiologie zhoubných nádorů	793
17.1.3	Prevence zhoubných nádorů	794

17.1.4	Screening zhoubných nádorů	795
17.1.5	Diagnostika zhoubných nádorů	796
17.1.6	Nádorové markery a jejich využití	798
17.1.7	Principy protinádorové léčby	800
17.1.8	Akutní stavy v onkologii	802
17.1.9	Terminální péče o onkologického pacienta	806
17.1.10	Závěr	809
17.2	Vybrané kapitoly z psychiatrie	809
17.2.1	Afektivní poruchy s komorbidní úzkostí u tělesně nemocných	809
17.2.2	Deliria	816
17.3	Otravy a poškození z fyzikálních příčin	820
17.3.1	Akutní otravy	820
17.3.2	Poškození z fyzikálních příčin	836
18	Praktické problémy v interně	840
18.1	Interní předoperační vyšetření	840
18.1.1	Na čem závisí riziko operačního výkonu	840
18.1.2	Algoritmus provedení předoperačního vyšetření	841
18.1.3	Jak jednotlivá nejčastější onemocnění ovlivňují operační riziko?	841
18.1.4	Nejdůležitější skupiny farmak v perioperačním období	844
18.1.5	Stratifikace rizika jednotlivého pacienta	844
18.2	Vybraná problematika z intenzivní péče	845
18.2.1	Indikace k intenzivní péči	845
18.2.2	Základy monitorování pacienta	846
18.2.3	Základy oxygenoterapie u spontánně ventilujících	846
18.3	Základní invazivní výkony	847
18.3.1	Centrální žilní katétr	847
18.3.2	Příprava, péče a komplikace po angiografii	849
18.3.3	Hrudní punkce (punkce pleurální dutiny, thorakocentéza)	851
18.3.4	Punkce ascitu (punkce peritoneální dutiny, paracentéza)	851
18.3.5	Příprava, péče a komplikace po endoskopii GIT	852
18.3.6	Příprava k vyšetření kontrastní látkou	854
18.4	Farmakoterapie v graviditě	855
18.5	Prevence, epidemiologie, klinické studie a EBM	861
18.5.1	Prevence a epidemiologie	861
18.5.2	Rizikové faktory	862
18.5.3	Strategie preventivní kardiologie	863
18.5.4	Metodika epidemiologických studií	867
19	Zásady laboratorního vyšetřování	872
19.1	Význam laboratorních vyšetření	872
19.2	Správná indikace a účelnost laboratorního vyšetření	873
19.3	Laboratorní vyšetření	874
	Minislovníček SK–CZ	880
	Minislovníček CZ–SK	881
	Zkratky	882
	Appendix: léky v interně	886
	Rejstřík	897